

Diskrecija ministara koštala 32 milijarde dinara

Bojana Anđelić | 26. 04. 2013. - 06:25h | Foto: Grafički studio Blica |

Lične odluke ministara i ostalih nadležnih državnih službenika Vlada Srbije je tokom 2010. i 2011. godine platila više od 32 milijarde dinara.

[Klikni za uvećanje \(+\)](#)

Najveći ceh od čak 23 milijarde dinara za različite specijalizovane i ugovorene usluge napravilo je Ministarstvo prosvete, koje je tada, kao i danas vodio Žarko Obradović, pokazuju podaci trošenju budžetskog novca koje je prikupio BIRN i objavio na sajtu skockajtebudzet.rs.

Promocije, medijski nastupi, brojna istraživanja, upravljanje projektima uz angažovanje konsultanata, kao i stručno usavršavanje zaposlenih... usluge su na koje ministarstva troše znatna javna sredstva.

Ti troškovi sami po sebi nisu sporni, koliko činjenica da se nabavke obavljaju po skraćenoj proceduri, često mimo Zakona o javnim nabavkama. Upravo takav sistem predstavlja osnov za korupciju, upozoravaju stručnjaci.

BIRN-ova baza informacija obuhvatila je podatke 18 ministarstava od 24, koliko ih je bilo 2010. godine, kao i informacije o diskrecionim troškovima Vlade u 2011. godini, nakon rekonstrukcije. Slobodan Georgijev, novinar i glavni koordinator projekta, za „Blic” kaže da je tim koji je radio

na pravljenju baze podataka želeo javnosti da predstavi podatke na osnovu kojih će javnost imati bolji uvid u to šta stoji iza višemilionskih suma koje su uvek problematične.

- Ministarstva vam dostave jedan zbirni broj o diskrecionim troškovima i vi ne znate šta zapravo stoji iza takvog trošenja novca. I kada uđete u te podatke, odmah vam je jasno da tu mnogo toga nema smisla. Tu vlada potpuni haos, u kome ne postoje nikakvi kriterijumi za odluke da se nešto nabavi ili plati usluga. Samo na primeru troškova za medije, vidi se kakav haos vlada. Kod nekih je ta usluga svrstana u promociju, kod drugih je to zavedeno kao ugovor, a kod nekih i kao kredit - objašnjava Georgijev.

Sama reč diskrecija u javnosti uvek izaziva podozrenje jer sluti na nešto što je tajno i treba da bude sakriveno od očiju javnosti. Upravo zbog toga je i rizik za pojavu korupcije u takvim nabavkama mnogo veći.

- Problem je taj što diskrecija postoji oko toga šta će se plaćati, nabaviti, a ne oko toga na koji način. Tu se uglavnom poštuje procedura. Ono što je naš najveći problem u tom segmentu je što ne postoji javna provera odluka šta će biti nabavljeno i na šta će se trošiti novac iz budžeta - kaže za „Blic” Nemanja Nenadić iz Transparentnosti Srbija.

Sa najvećim rashodima na budžetskim linijama 423 i 424 koje predstavljaju specijalizovane usluge i usluge po ugovoru je Ministarstvo prosvete. Bivši ministar kulture Predrag Marković je za samo jednu godinu svog ministროvanja za specijalizovane usluge potrošio 1,3 milijarde dinara. Najviše novca tokom te dve godine dobio je JUP - Jedinica za upravljanje projektom, koji je inače osnovala Vlada Srbije. Oni su na ime naručenih poslova u svom domenu za dve godine inkasirali više od tri milijarde dinara. Odmah iza njega nalaze se takođe državna firma Nuklearni objekti Srbije sa oko milijardu dinara, slede instituti za fiziku, biološka istraživanja, zatim NBS...